

PREDLOG ZA IZMJENE I DOPUNE PROGRAMA GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2024. GODINU

Vlada Crne Gore je na sjednici od 18. aprila 2024. godine, Zaključkom broj 08-311/24-2172 od 25.04.2024. godine donijela Program gazdovanja šumama za 2024. godinu, koji je pripremila Uprava za gazdovanje šumama i lovištima - Pljevlja, kao nadležni organ uprave za gazdovanje šumama.

Uprava za gazdovanje šumama i lovištima je ovom ministarstvu uputila inicijativu da se izvrše izmjene i dopune tog programa prvenstveno zbog dopuna količina ogревноg i tehničkog drveta četinarara koje nijesu bile uključene u Program. Izmjenu planirane bruto drvne mase četinarara Uprava za gazdovanje šumama i lovištima predlaže shodno usvojenim planovima područnih jedinica uvažavajući potrebe stanovništva u ruralnim područjima za drvetom četinarara, posebno u nekim područnim jedinicama kao što su Žabljak i Rožaje, gdje se jedino četinarsko drvo može dati u svrhu maloprodaje jer ove područne jedinice gotovo ne raspolažu sa količinama lišćara koje bi mogle biti predmet davanja na korišćenje.

Promjene Programa gazdovanja šumama za 2024. godinu odnose se na uvećanje planiranih količina za snabdijevanje stanovništva u ruralnim područjima sa 44.708 m³ na 83.273 m³.

Polazeći od date inicijative, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede predlaže Vladi Crne Gore da u Programu gazdovanja šumama za 2024. godinu izvrši sljedeće izmjene i dopune:

U Programu gazdovanja šumama za 2024. godinu, poglavlje „6.1. Plan korišćenja šuma u 2024. godini“ mijenja se i glasi:

„6.1. Plan korišćenja šuma u 2024. godini

U skladu sa važećim programima gazdovanja šumama za gazdinske jedinice i planove gazdovanja za privatne šume, ukupna drvna zapremina koja može biti predmet korišćenja šuma u 2024. godini iznosi **718.806 m³** bruto drvne zapremine (u državnim šumama **435.691 m³**, a u privatnim šumama **283.115 m³**.) U ovu količinu uključeno je:

- Drvna zapremina koju je Uprava za gazdovanje šumama i lovištima planirala za korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju: 250.456 m³;
- Drvna zapremina koja je bila predmet prodaje drveta u dubećem stanju za 2022. i 2023. godinu: 78.408 m³;
- Drvna zapremina koju je Uprava za gazdovanje šumama i lovištima daje na korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju – sanitarna sječa: 23.554 m³;
- Drvna zapremina koju je Uprava za gazdovanje šumama i lovištima planirala za snabdijevanje stanovništva u ruralnim područjima iz državnih šuma: 83.273 m³;
- Drvna zapremina koju je Uprava za gazdovanje šumama i lovištima planirala za korišćenje u šumama u privatnom vlasništvu: 283.115 m³.

Planirani radovi na korišćenju šuma u državnoj svojini po područnim jedinicama, gazdinskim jedinicama i vrsti sječe, kao i procijenjeni prihodi prikazani su u Prilogu 4, tabelama 12, 13 i 14 ovog programa.

Tabela 4. Planirana bruto drvena zapremina u državnim šumama za obezbjeđivanje stanovništva u ruralnim područjima po područnim jedinicama prikazana je u sljedećoj tabeli:

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvena masa u državnim šumama - maloprodaja m ³ za 2024. godinu			Planirani prihodi u €
	Četinari	Lišćari	Ukupno	
Pljevlja	15.780	11.100	26.880	231.168,00
Rožaje	6.561	902	7.463	64.181,80
Bijelo Polje	3.610	5.380	8.990	77.314,00
Šavnik	22	1.975	1.997	17.174,00
Danilovgrad		3.961	3.961	34.064,60
Nikšić	220	2.315	2.535	21.801,00
Plužine	760	2.532	3.292	28.311,20
Žabljak	4.500	200	4.700	40.420,00
Berane	2.379	3.336	5.715	49.149,00
Podgorica	200	1.200	1.400	12.040,00
Kolašin	710	4.950	5.660	48.676,00
Andrijevica	1.500	3.000	4.500	38.700,00
Mojkovac	606	1.529	2.135	18.361,00
Petnjica	550	396	946	8.135,60
Plav	1.167	1.632	2.799	24.071,40
Kotor		300	300	2.580,00
UKUPNO	38.565	44.708	83.273	716.147,80

Dodjela drvene zapremine stanovništvu u ruralnim područjima vršice se u skladu sa čl. 78 Zakona o šumama ("Službeni list Crne Gore" broj 74/10 i 47/15) i Odlukom o utvrđivanju cijena za kupovinu drvnih sortimenata za sopstvene potrebe stanovništvu u ruralnim područjima, na osnovu kojih cijena je ponderisanjem dobijena projekcija planiranih prihoda po ovom osnovu. U ove količine obuhvaćena je drvena zapremina koja je planom područnih jedinica predviđena da se doznači za ogrijevno i tehničko drvo u dubećem stanju. Iz gore navedenih količina, a kada se radi o četinarima, 80 % je predviđeno za ogrijev (sušike, izvale, stabla iz proreda), dok se 20 % predviđa za tehničko drvo.

Za potrebe stanovništva u ruralnim područjima Crne Gore, kroz pomoć za izgradnju i obnavljanje poljoprivrednih gazdinstava, za dodjelu ogrijeva socijalno ugroženom stanovništvu i u druge svrhe planirano je oko 5000 m³, čija realizacija će se vršiti sa ovlašćenjima koja proizilaze iz Zakona o državnoj imovini."

Poglavlje VII UKUPNI FINANSIJSKI PRIHODI PLANIRANI PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2024. GODINU mijenja se i glasi:

"Planirani prihodi po svim vidovima korišćenja šuma iznose 13.114.138,80 €. Ukupno planirani prihodi po osnovu korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda iznose 70.000,00 €, dok plan prihoda od upravljanja lovištima posebne namjene iznosi 8.100,00 €.

Shodno tome, ukupni finansijski prihodi planirani Programom po osnovu gazdovanja šumama u državnom i privatnom vlasništvu, korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda i lovišta posebne namjene iznose 13.192.238,80 €.

Važno je navesti da 70% od naknada za korišćenje šuma, shodno Zakonu o finansiranju lokalnih samouprava, pripadaju opštinama na čijoj teritoriji se šume koriste. Lokalne uprave nemaju zakonsku obavezu da sredstva koja dobiju po tom osnovu vtare u šume na način što bi finansirali neku aktivnost na gazdovanju šumama. Iz navedenog proizilazi zaključak da je finansiranje sektora šumarstva neodrživo iz razloga što su primici budžeta manji od rashoda sa jedne strane, dok sa druge strane nedostaju mjere koje se moraju preduzeti da bi mogli izvesti zaključak da se održivo gazduje šumama koje su povjerene Upravi za gazdovanje šumama i lovištima na upravljanje.,,

Sve ostale odredbe Programa gazdovanja šumama za 2024. godinu ostaju iste.